

ÚVOD DO TRESTNÍHO PRÁVA HMOTNÉHO A PROCESNÍHO – I
OBEČNÁ ČÁST
program přednášek
a. r. 2015/2016 – jarní semestr

OBEČNÁ ČÁST: TRESTNÍ PRÁVO *HMOTNÉ*

Přednáška I. (17.2. v 15.05 hod., uč. 140) - Mgr. Katarína Kandová

Obecné výklady o trestním právu hmotném a trestní odpovědnosti

Pojem a druhy trestního práva hmotného

Funkce trestního práva hmotného

Základní zásady trestního práva hmotného

Místo trestního práva hmotného v právním řádu ČR (jeho vztah k ostatním odvětvím práva)

Trestní právo hmotné a související neprávní obory (kriminologie, kriminalistika)

Vnitrostátní prameny trestního práva hmotného (zákonné a podzákonné prameny, nálezy ÚS), ostatní prameny (mezinárodní smlouvy, právní akty evropského práva)

Struktura a působnost trestního zákona, jeho výklad a aplikace (druhy působnosti /§ 2 a 3 TrZ, časová/, výklad a analogická aplikace TrZ)

Trestní odpovědnost (pojem, druhy)

Přednáška II. (17.2. v 16.40, uč. 140) - doc. Věra Kalvodová

Základy trestní odpovědnosti a nedostatek trestnosti činu dospělého

Čin soudně trestný (pojem a kategorizace trestného činu a provinění, § 12, § 13 odst. 1, § 14 TrZ, § 6 ZSM), čin jinak trestný a čin beztrestný

Formální stránka trestného činu (skutková podstata trestného činu a její struktura - subjekt /pachatel/, objektivní stránka, objekt, subjektivní stránka)

Materiální stránka trestného činu (společenská škodlivost trestného činu, § 12 odst. 2, § 39 odst. 2 TrZ)

Omyl v trestním právu (omyl a subjektivní stránka trestného činu /§ 18, § 19 TrZ/, omyl a objektivní stránka trestného činu /§ 209 až 212 TrZ/)

Formy trestného činu (příprava /§ 20 TrZ/, pokus /§ 21 TrZ/, dokonání /§ 111 TrZ/, spolupachatelství /§ 23 TrZ/, organizátorství, návod, pomoc /§ 24 TrZ/, souběh /§ 43 odst. 1, 2 TrZ/ a recidiva /§ 42 písm. p), § 59 TrZ/)

Nedostatek trestnosti činu:

okolnosti vylučující protiprávnost činu - (krajní nouze /§ 28 TrZ/, nutná obrana /§ 29 TrZ/, svolení poškozeného /§ 30 TrZ/, přípustné riziko /§ 31 TrZ/, oprávněné použití zbraně /§ 32 TrZ/, výkon práva a plnění povinnosti, splnění závazného rozkazu
okolnosti způsobující zánik trestní odpovědnosti - (účinná lítost /§ 33 TrZ/, dobrovolné upuštění od dokonání /§ 20 odst. 3, § 21 odst. 3 TrZ/, od účastenství /§ 24 odst. 3 TrZ/, promlčení trestní odpovědnosti /§ 34 TrZ/, amnestie a milost)

Základy trestní odpovědnosti mladistvého

Základy trestní odpovědnosti právnické osoby

Přednáška III. (4.3.v 11.10, uč. 140)

Právní následky trestného činu a činu jinak trestného dospělého

Trestní sankce (tresty a ochranná opatření - § 36 TrZ, pojem a jejich vzájemné odlišení)

Tresty (druhy trestů - § 52 TrZ)

Ochranná opatření (druhy ochranných opatření - § 98 TrZ)

Trestněprávní alternativy (k potrestání /§ 47 až 48 TrZ/, k trestu odnětí svobody /nové: domácí vězení - § 60 TrZ, zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce - § 76 TrZ/)

Právní následky provinění mladistvého

Opatření ukládaná mladistvým (odlišení od trestů a ochranných opatření ukládaných dospělým)

Výchovná opatření (pojem a druhy - § 15 a násl. ZSM)

Ochranná opatření (pojem a druhy - § 21 a násl. TrZ)

Trestní opatření (pojem a druhy - § 24 a násl. TrZ)

Právní následky trestného činu právnické osoby

12. Přiměřenost trestu a ochranného opatření (§ 14 TOPOZ)

13. Druhy trestů a ochranných opatření (§ 15 TOPOZ)

Zánik trestů, ochranných opatření a opatření

OBECNÁ ČÁST: TRESTNÍ PRÁVO *PROCESNÍ*

Přednáška I. (4.3. v 13.30 uč. 140) - doc. Věra Kalvodová

Úvodní výklady

Pojem trestního práva procesního a trestního řízení, jejich předmět

Účel (funkce) trestního práva procesního a trestního řízení

Základní zásady trestního práva procesního (řádný, zákonný, rychlý, veřejný proces, přiměřenost, právo na obhajobu, oficialita, legalita, zásada obžalovací, spolupráce se zájmovými sdruženími občanů)

Místo trestního práva procesního v právním řádu ČR (jeho vztah k ostatním odvětvím práva)

Trestní právo procesní a související neprávní obory (kriminologie a kriminalistika)

Vnitrostátní prameny trestního práva procesního (zákonné a podzákonné prameny, nálezy ÚS), ostatní prameny (mezinárodní smlouvy, právní akty evropského práva)

Struktura a působnost trestního řádu, jeho výklad a aplikace (druhy působnosti, výklad a analogická aplikace)

Subjekty trestního řízení

Subjekty trestního řízení a procesní strany (procesní způsobilost, způsobilost být stranou)

Orgány činné v trestním řízení (soud, státní zástupce, policejní orgán)

Pomocné orgány orgánů činných v trestním řízení (probační úředník, tlumočnick)

Osoba, proti které se řízení vede (podezřelý, obviněný, obžalovaný, odsouzený)

Obhájce a jiné osoby s obhajovacími právy (advokát, zákonný zástupce obviněného, osoby se samostatnými obhajovacími právy)

Poškozený (odlišení od oběti)

Zúčastněná osoba

Přednáška II. (11.3. v 9.35 uč. 136) – Mgr. Katarína Kandová

Procesní úkony

Pojem, obsah, forma, místo a čas procesních úkonů

Zajišťovací úkony

Zajištění osoby, proti níž se vede řízení (zadržení, vazba, mezinárodní a evropský „zatykač“)

Zajištění věcí (vydání a odnětí věci, osobní a domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, vstup do obydlí, jiných prostor a pozemků ...)

Zajištění peněžních prostředků na účtu, zaknihovaných cenných papírů, nemovitostí a jiné majetkové hodnoty a náhradní hodnoty, zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu, zjišťování údajů o uskutečněném telekomunikačním provozu

Přednáška III. (11.3. ve 11.10 uč. 136) – Mgr. Katarína Kandová

Dokazování v trestním řízení

Pojem, účel a základní pojmy dokazování (předmět důkazu, důkazní prostředek, důkaz)

Základní zásady dokazování (zjišťování skutkového stavu bez důvodných pochybností, presumpce nevinny, zásada vyhledávací, bezprostřednosti a ústnosti, volného hodnocení důkazů)

Předmět a rozsah dokazování

Rozdělení důkazů

Průběh dokazování

Absolutní a relativní neúčinnost důkazů

Důkazní prostředky

Rozhodnutí v trestním řízení

Pojem, druhy a struktura rozhodnutí

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

Ukončení:
kolokvium

- **písemné řešení zadaných otázek z obecné části TPH a TPP**
- v rámci kolokvijních termínů vypsanych v IS ve výukovém období po skončení výuky (tj. po 11.3.) a ve zkušebním období jarního semestru;

Literatura:

učební texty

Žatecká, E. Trestní právo hmotné a procesní. Obecná část. Multimediální učební text. Brno: MU, 2015.

Fryšták, M. Trestní právo hmotné. Obecná část. Ostrava: KEY Publishing, 2009

Fryšták, M. Trestní právo procesní. Ostrava: KEY Publishing, 2009

právní předpisy

zákon č. 40/2009Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim

zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních